

Vi från Värmland

Nr 4

November 2007

Årgång 58

Värmlandsföreningen i Stockholm

God Jul och Gott Nytt År

Redaktörens spalt

Tidningens utgivningsschema medför, trots att det fortfarande är höst, så måste vi planera för nästa år. Allt blir så komprimerat med fyra nummer per år.

Sommaren 2007, är det någon som kommer ihåg regnandet? Påverkas vi redan av klimatförändringarna? Är det vettigt att bygga strandnära bostäder i Karlstad? Vem tar det ekonomiska ansvaret? Översvämningar är ingen oförutsedd händelse längre, varför försäkringsbolagen ifrågasätter om de ska betala framtida skador.

Luciafesten, årets viktigaste fest, planeras. Den kommer att hållas i HSB lokalen i Vällingby. I samma lokal kommer årsmötet att hållas med efterföljande middag. Festkommittén är fullt sysselsatt för att vi skall få trevligt. Det gäller att hålla kostnaderna nere för att inte deltagaravgifterna skall skjuta i höjden. Avgiften 175 kronor per person skall täcka kostnaderna har vi sagt.

Till årsmötet äger medlemmarna rätt att komma med förslag, motioner. För att styrelsen skall hinna behandla dessa måste de vara styrelsen tillhanda senast den 31 december. Var inte rädd för att komma med förslag till förbättringar av verksamheten. Det är så man får en levande förening.

Ekonomi har förbättrats under året. Antalet medlemmar fortsätter dock att minska. Genom naturlig avgång eller man vill inte vara med längre. Vi måste göra krafttag för att få fler medlemmar. Känner du någon med anknytning till Värmland eller med intresse för Värmländsk kultur försök att få honom/henne att bli medlem.

Skorstenen i stugan har dömts ut av sotaren. Under en tid har styrelsen diskuterat åtgärder, eldningsförbud eller reparation. En lösning syns nu vara på väg. Genom testamentesgåva av Gösta Höglind har vi fått ekonomiska möjligheter. Nu väntar vi på att en anlita skorstensreparatör skall utföra arbetet.

Sven Olof Quist

Vi från Värmland

Ordförande:

Stig Nordfeldt

Tel 08 – 640 98 27

Vice ordförande:

Gunnar Brickner

Tel. 08 – 669 73 05

Sekreterare:

Helmy Friberg

Tel 08 – 36 60 22

Kassör:

Barbro Branting

Tel 08 – 86 31 35

Stugfogde:

Bengt Hasselgren

Tel 08 – 605 23 64

Vice stugfogde:

Erling Sundström

Tel 073 – 971 11 92

Föreningens adress:

Stig Nordfeldt

Åsögatan 198 4 tr

116 32 Stockholm

www.varmlandsforeningen.se

Föreningens plusgiro:

15 80 11-7

Årsavgift	2007	2008
Huvudmedlem	150:-	200:-
Familjemedlen	75:-	100:-

Ansvarig utgivare för

”Vi från Värmland”:

Stig Nordfeldt

Material till tidningen kan lämnas via E-post s.o.quist@telia.com eller med post Svartbäckens By 217, 136 59 Haninge. Manusstopp: Nr 1 är den 1 mars.

Luciafesten

är årets höjdpunkt och kommer att hållas lördagen den 15 december i HSB lokalen i Vällingby. Då kommer vår egen kör Wermlandskören att underhålla med julsånger.

Det blir även lotterier och allmänt mingel innan middagen, kassler och potatisgratäng, serveras. Dricka får var och en ta med sig. Avgiften är satt till 175 kronor per person som betalas till föreningens plusgiro. Glöm ej anmälan till Barbro Branting senast den 6 december.

Lucia blir Sofie Odelius-Regnell. Sofie är 14 år och går i klass 8 Kunskapsskolan Spånga. Hennes fritidsintressen är tennis, showdans, vattenskidåkning och slalom.

Sofie Odelius-Regnell

Årsmötet 2008

Motioner till årsmötet skall vara styrelsen tillhanda senast 31 december 2007.

Valberedning:

Axel Larsson telefon 36 53 88.

Anmälan till årsmötet med efterföljande festligheter skall vara Barbro Branting tillhanda senast den 15 februari. Om du bara vill delta i årsmötet behövs ingen anmälan.

Menyn är ännu inte bestämd. Avgiften är dock fastställd till 175 kronor per person. Dricka får som vanligt var och en ta med sig.

Korvstoppning

"Korving" i stugan den 18 november klockan 11.00.

Julpynt i stugan

Onsdagen den 19 december klockan 13.00 kläs granen i stugan.

Julgransskakning

Söndagen den 13 januari klockan 13.00 är det dags för att kasta ut julgranen. Du som vill vara med anmäl dig till Barbro senast den 8 januari och avgiften betalas på plats.

I händelse av mycket snö, halka eller annat hinder rådfråga Stig innan du beger dig till stugan.

Höstens aktiviteter

Surströmming i stugan.

Den 25 augusti spred sig en doft över Södertörn. En angenäm doft säger surströmmingsälskarna.

Höstmötet

Den 8 september samlade höstmötet drygt 30 medlemmar. Sedvanliga mötesförhandlingar, där bland annat den kommande medlemsaktiviteten behandlades.

Efter mötet samlades medlemmarna till en måltid där färskrokt lax med dillstuvad potatis serverades.

Nävgröt och fläsk

Den 23 september var det dags för nävgröt och fläsk. Stugan var full av folk trots att denna aktivitet ej annonserats i tidningen.

Morsning och good bye Värmland

Så här skrev Lotta Lewell i VFs p.s. den 26 juli 2007 innan hon flyttade till Uppsala.

”Efter 41 år och två månader och 17 dagar vill jag bara säga : Morsning och good bye Värmland”. ”När jag städat ur mitt rum här på redaktionen och packat den sista kappsäcken därhemma kan jag inte låta bli att undra över frågorna som jag under alla år aldrig fick något svar på. Vad är det som är så fantastiskt med värmlänningarna?”

I ett koncentrat av hennes artikel framgår att Värmlands innevånare är ett insnöat och bakåtsträvande folk som älskar att rota i det gamla, dessutom

- kan de inte klockan
- kan inte hålla reda på veckodagarna eller veckorna
- är ena riktiga gnällspikar
- är rovdjurshatare
- är kritiska till värmländsk sjukvård och
- förbannade på vägstandarden.

I stället älskar dessa människor att

- ägna sig åt bygdespel
- onödigt kunskapssökande som kolning och linberedning,
- samtidigt som de gråtande sjunger värmlandsvisan,
- eller ligger i sina spyor vid landsvägskanten.

Carl Axel Gottlund behövde bara några sommarveckor för sitt omdöme om värmlänningar.

Gottlund var finne, född i östra Nyland men inskrevs 1816 vid Uppsala universitet. Under sina Uppsalaår blev han bekant med många värmlänningar och fick rekommendationsbrev till deras släktingar. Gottlund gav ut sina rön i boken ”Värmlandsbrev 1821-1823”. Ett utdrag ur hans rapport kan vara en lämplig motvikt.

”Jag tror att detta folk - det egentliga värmländska folket - är ett av de bästa som Sverige äger.” ”Vänskap och

gästfrihet är ett nationaldrag, ej blott bland ortens ståndspersoner utan ock dess allmoge.”

Det ser ut som en tanke att VF medarbetaren efter fullbordat värv sökt sig till lärdomsstaden Uppsala. Gottlund gjorde precis tvärtom.

Ransberg

Tänk er Värmland på 1600 talet, i huvudsak fortfarande en ödebygd. Den äldsta bebyggelsen var knuten till avlagringarna vid Vänerkusten och dalgångarna. Bergshanteringen lockade människorna upp i ödemarken för att bryta malm, blåsa i hyttorna och anlägga hammarsmedjor vid vattendragen.

I en nyutkommen bok beskrivs Ransbergs Bruk. Anläggningen startade som hammarsmedja på 1650-talet. Malmen forslades från Värmlands Bergsslag till bruken i största möjliga utsträckning vintertid, då de frusna sjöarna och myrmarkerna togs i anspråk som vintervägar.

Boken beskriver inte bara Ransberg utan också personerna bakom. Ransäterbrukens grundare Johan Börgesson 1606-1676 som efterträdde sin svärfar som borgmästare i Karlstad. Börgesson är kanske en av de mest betydelsefulla personerna bakom den tidiga industrialisering i Värmland. Han hade tillsammans med hustrun Christina Olofsdotter Spaak fem söner och åtta döttrar. Barnen kallade sig Carlberg. En dotter Birgitta gifter sig med Herman Kolthoff bland annat grundare av Edsvalla bruk. En annan dotter Ingela (Engelborg) gifter sig med Christoffer Geijer grundare av Brunnsbergs Bruk. Deras son Bengt Gustaf brukspatron på Uddeholm anses som släkten Geijers stamfar.

Boken, som omfattar 65 sidor, är utgiven av Stiftelsen Ransbergs Herrgård och kostar 130 kronor inkl porto. Se deras hemsida www.ransberg.se

Pilgrimstapeten firar 10 år

Pilgrimstapeten på Utmarksmuseet i Ransby är ett märkligt stycke tyg med ett oändligt antal stygn i sin väv. Gunnar Svensson, byskald, författare och tecknare hade idén. Tolv kvinnor började för tolv år sedan att brodera budskapet. Idén var lånad från Bayeux-tapeten, vilken skildrar slaget vid Hastings och tillverkades 1066-1077 av kvinnor i Normandie. Deras 1000 år gamla bilder lockar fortfarande skaror av besökare.

Pilgrimstapeten är ett 40 meter långt broderi i ull på lin, som skildrar Pilgrimsleden från Hammarö i Sverige till Trondheim/Nidaros i Norge. Tapeten visar medeltida och nutida händelser. Gammalt möter nytt. Kyrkor och munkar har samma givna plats som katter och timmerbilar.

Om man tar sig tid och studerar tapeten lite närmare får man lära sig mycket. Man kan återse hängbron i Syslebäck som försvann vid översväm-

ningen 1974 och björnjägaren Lars Larsson som har den största gravstenen på Höljes kyrkogård. Men flest björnar sköt Per Jonsson Huuskoinen från Husketorp. 67 björnar blev det under 90 år. Vi får också lära oss att digerdöden spreds av pilgrimer till avsides liggande dalgångar. Men också att man måste se upp med falska munkar och ogudaktiga pilgrimer. På utsidan av Stiklestad kyrka var en plats anordnad i kyrkväggen för de spetälskas nattvard; vinet till vänster och oblaten till höger.

Nu har det gått 10 år sedan Pilgrimstapeten först visades offentligt. Det var i Erkebispegården i Trondheim som den presenterades för Norges kung och drottning.

Än idag sitter en av kvinnorna, Siv Andersson, på Utmarksmuseet och broderar. Delar av tapeten blir till bonader för hugade köpare. Dalbybjörken och kyrkan är populärast.

Har du inte sett tapeten ännu så har du något att se framemot.

Dalby medeltida kyrka från 1025

Nidarosdomen på 1400-talet

Vi Gratulerar

85 år

Anna-Lisa Fransson 9 januari
Einar Hoverfält 19 februari

80 år

Ulla Sjöström Starberg 18 mars

75 år

Britt Louice Johnström 20 mars
Sigrid Nolén 25 mars

Avlidna

Alice King 10 september 2007 90 år

Efterlysning

När vi senast reviderade förteckningen över nycklar till friluftsgården på Farstanäset beslöt vi oss för att göra en efterlysning i tidningen. Du som har en nyckel som inte behövs längre, skicka den till kassören Barbro Branting eller lämna den till någon i styrelsen.

Trandans vid Hornborgasjön

För att möta tranan och med dem våren planerar Värmlandsföreningen tillsammans med Wermländska Sällskapet och Värmlands Gille i Uppsala en utflykt till Hornborgasjön i Västergötland den **11-12 april 2008**.

På morgonen första dagen beger vi oss med buss till Skövde. Vi gör uppehåll i Hallsberg där vi äter vår lunch i Hotell Stinsens restaurang. Därefter går färden vidare till Askeberga Skeppssättning. Efter besöket vid Askeberga Skeppssättningen dricker vi eftermiddagskaffe i samband med incheckningen på det naturskönt belägna Hotel Billingeus. Efter kaffepausen går färden till

Hornborgasjön där vi får en guidad visning och på nära håll kan betrakta tranorna. Första dagen avrundar vi med en trevlig middag i hotellets restaurang från vilken vi har en milsvid utsikt över det Västgötska landskapet.

Andra dagen inleder vi med att besöka Volvo Industrimuseum. Där vi får en guidad visningen där vi får uppleva hur ett företag utvecklats från gjutning av enkla hushållsredskap till produktion av motorer i världsklass.

Skövde Gjuteri och Mekaniska verkstad bildades 1868, den första båtmotorn byggdes 1907 och den banbrytande motorbeställningen från det då nybildade Volvo kom 1927.

I museet visas både motorer som serietillverkats i stora antal och prototyper som aldrig gått i produktion, vi får även se även företagshälsovårdens utveckling, I den lilla biografen visas en historisk film.

Efter besöket på Industrimuseet går färden vidare till det unika kamelandskapet. Ett virrvarr av gruskullar, grusåsar, moränkullar, moränryggar, åsar och sandplataer inramar här sänkor där det ofta ligger en sjö eller ett kärr. Innan det är dags att återvända till hemorten avrundar vi förmiddagen med besök i Varnhems klosterkyrka och lunch på klosterkaféet.

Under hemfärden gör vi stopp för en kortare kafferast.

Resan kostar 1.895 kronor vid minimum 30 deltagare.

Pocketresor telefon 08-544 726 50.

www.pocketresor.se

Ordförande Rune Englund

Tel 08 – 86 65 56

WWW.hem.passagen.se/wermlandskoren/

Vi från Värmland

Organ för
Värmlandsföreningen i
Stockholm

Luciafest

Lördagen den 15 december klockan 16.00
HSB-lokalen Ångermannagatan 180 Vällingby

*

Wermlandskören sjunger julsånger.
Lucia Sofie Odelius/Regnell

Avgift 175 kronor. Plusgiro 15 80 11-7

Anmälan senast 6 december till
Barbro Branting, telefon 86 31 35.

Aktiviteter i stugan

Korvstoppning i stugan söndagen den 18 november
klockan 11.00

Julpynt i stugan onsdagen den 19 december klockan 13

Julgransskakning i stugan söndagen den 13 januari
klockan 13.00

Årsmöte

Lördagen den 23 februari 2008 klockan 16.00
HSB-lokalen Ångermannagatan 180 Vällingby

*

Avgift 175 kronor. Plusgiro 15 80 11-7

Anmälan till årsfesten senast 15 februari till
Barbro Branting telefon 86 31 35.